

STAP 2: LEERLIJN BOUWEN

Hoe heeft Het Talent leerlijnen gebouwd?

Carla van den Bosch: “Als ik het over leerlijnen heb spreek ik over speelleerstoflijnen, die bestaan uit vaardigheden en concrete leerarrangementen. Door de leerlijnen te koppelen aan vaardigheden en leerarrangementen hebben wij de globale leerdoelen van SLO concreet gemaakt.

Het ontwikkelen van een leerlijn begint bij ons met de beginkenmerkenlijst, waarbij ouders niet alleen het cognitieve ontwikkelingsniveau van hun kind beschrijven maar ook de motorische en sociaal emotionele ontwikkeling als hun kind 3 jaar en 11 maanden oud is. Hiermee wordt duidelijk op welk niveau kinderen op school binnenkomen.

Om recht te doen aan de verschillende niveaus van kinderen hebben wij voor alle vakgebieden speelleerstoflijnen ontwikkeld. Dat hebben we gedaan door voor zo'n vakgebied de ontwikkeling van een kind van 0 – 18 jaar in kaart te brengen, inclusief wie daar op welk moment een rol bij speelt.

Voor elke speelleerstoflijn hebben we vervolgens een vaardigheidslijn gemaakt. Daarin staat in welke periode we op welke manier aan vak- en ontwikkelingsgebieden als sociaal-emotioneel, taal, rekenen, motoriek, dans, drama, muziek, beeldend, wetenschap & techniek of ruimtelijke oriëntatie werken op school. Deze vaardigheidslijnen zitten in een portfoliomap van elk kind, en twee keer per jaar beschrijft de mentor (of het kind) daarin de voortgang van de ontwikkeling van het kind.

Tot slot hebben wij voor alle vakgebieden onder elke vaardigheidslijn een aanbod hangen: het leerarrangement. Dat is de instructie met daaraan gekoppeld een vorm van verwerking. Wij hebben de leerarrangementen zelf gevuld met leermateriaal uit bestaande methodes, inclusief toetsen die wij vooraf afnemen bij leerlingen. Daar zit onze evaluatie in verwerkt, waarvoor wij bestaande methoden als bron gebruiken. Je kunt prima een bestaande methode als uitgangspunt gebruiken, uitpluizen en ordenen naar leerlijnen.

Samengevat krijgt elk kind bij ons instructie op zijn eigen niveau en werkt elk kind aan de hand van dag- en weektaken zelfstandig aan de speelleerstoflijnen. De vaardigheden én de leerstof zijn opklimmend qua moeilijkheidsgraad. We bieden kinderen een eenvoudige, gemiddelde en snelle leerlijn.

Rol van ICT

Ik vind dat de rol en impact van ICT nog sterk wordt overdreven. Er is nog zo weinig goede technologie beschikbaar voor werken met leerlijnen. ICT-software beperkt zich nog teveel tot instructie, oefenen, op goed versus fout. Terwijl je als leerkracht wilt weten waarom iets goed of fout is, waarom iets wel of niet lukt, wat er aan de hand is. In mijn ogen moet technologie leerlingen helpen bij de stappen die zij doorlopen bij bijvoorbeeld een rekenopdracht. Het moet hen feedback geven en ondersteunen in hun denkproces. Daarnaast moet software kunnen inspelen op verschillende behoeftes van kinderen, en dat gaat verder dan adaptieve software. Maar ik ken daar geen goede voorbeelden van. Het lijkt erop dat we nu vooral bestaande methodes digitaliseren, maar dat is niet genoeg om daadwerkelijk tot gepersonaliseerd onderwijs te komen.”